

Behandling af brystkræft efter operation

Du har nu overstået operationen for brystkræft. Selvom hele svulsten er fjernet ved operationen, er der i nogle tilfælde risiko for, at enkelte kræftceller er efterladt i operationsområdet eller andre steder i kroppen.

Derfor suppleres den kirurgiske behandling i mange tilfælde med strålebehandling mod operationsområdet og med medicinsk behandling, som kommer rundt i hele kroppen, for at forhindre, at disse kræftceller begynder at vokse igen og danne nye kræftsvulster på et senere tidspunkt.

I et senere afsnit af denne patientinformation er angivet, om du tilhører den gruppe, som vi vil tilbyde strålebehandling.

Vi vil tilbyde dig medicinsk behandling, som alene vil omfatte anti-østrogenbehandling.

Anti-østrogen behandling

De fleste brystkræftsvulster vokser bedst, når små mængder af det kvindelige kønshormon, østrogen, er til stede. Kvinder, der har passeret overgangsalderen, danner stadig østrogen. Østroget bliver dog ikke længere dannet i æggestokkene, men ved omdannelse af andre hormoner, som stammer fra binyrerne.

I dag findes forskellige former for medicin, som kan modvirke østrogens indflydelse på væksten af brystkræft, enten ved at forhindre at østrogen bindes til kræftcellerne (tamoxifen) eller ved at hæmme dannelsen af østrogen (aromatasehæmmer). Disse behandlinger betegnes anti-østrogenbehandling.

Hvordan gives behandling med anti-østrogen?

Behandling med både tamoxifen og aromatasehæmmer gives som tabletter, 1 tablet dagligt.

Hos kvinder, som ikke havde passeret overgangsalderen på tidspunktet for operationen, er standard i dag behandling med tamoxifen, givet i 5 år. Derfor vil vi tilbyde denne behandling.

Hvilke bivirkninger kan optræde?

Al medicin kan give bivirkninger. Bivirkningerne med tamoxifen kan omfatte hedeure, kløen i skridtet og udtynding af håret. Endvidere kan der forekomme kvalme, væskeophobning i kroppen, mundtørhed samt uregelmæssighed og eventuelt ophør af menstruationerne. I sjældne tilfælde ses årebetændelse.

Tamoxifen kan have langtidsvirkninger på forskellige organer. Der er således set en let øgning af risikoen for livmoderkræft, en betydelig nedsættelse af risikoen for at få kræft i det andet bryst og en nedsat risiko for at få hjertesygdomme. Endvidere er det vist, at kalkindholdet i knoglerne øges.

Strålebehandling

Hvis du har fået foretaget brystbevarende operation eller hvis sygdommen på operationstidspunktet havde bredt sig til lymfeknuder i armhulen eller hvis svulsten i brystet var større end 5 cm, vil vi også tilbyde strålebehandling mod brystet eller mod forsiden af brystkassen, i alt 24 eller 29 gange. Du vil få yderligere information om denne behandling.

Frivillighed

Det er frivilligt at modtage behandlingen. Hvis du er påbegyndt behandlingen, kan du altid senere vælge igen at ophøre hermed.

Kontrolundersøgelser

Under og efter behandlingen med tamoxifen vil vi tilbyde dig regelmæssig kontrol med 6 til 12 måneders interval. Ved hver kontrol vil du få lejlighed til at stille spørgsmål af betydning for din tidlige sygdom.

Hvis du får nye symptomer, vil vi tale med dig herom og eventuelt foreslå yderligere undersøgelser. Du skal især være opmærksom på nyopståede smerter, hoste, åndenød og nyopståede knuder omkring operationsarret, i armhulen eller i det andet bryst.

Hvem kan få oplysninger fra din journal?

I Danmark foregår behandlingen af brystkræft efter vejledning af Den Danske Brystkræftgruppe (DBCG), som blev oprettet i 1977 for at forbedre behandlingsresultaterne og for at sikre, at alle patienter i Danmark, uanset afdeling, får tilbudt behandling efter helt samme retningslinier. Det betyder også, at visse oplysninger om sygdommen i din journal vil blive registreret af DBCG og senere indgå i videnskabelige rapporter. Det samme gælder eventuelle videnskabelige undersøgelser foretaget på vævsprøver fra knuden, som blev fjernet, eller på blodprøver. Der vil dog på intet tidspunkt blive offentliggjort oplysninger, som kan henføres til dig personligt.

Er der i øvrigt spørgsmål, du ønsker at drøfte med os, står vi til rådighed.

Jeg bekræfter hermed, at have modtaget ovenstående information, såvel mundtligt som skriftligt. Jeg er informeret om, at det er frivilligt at modtage behandling, og at jeg når som helst kan ophøre hermed. Jeg er informeret om eventuel henvisning til onkologisk afdeling.

Dato

Patient

Informerende læge

Jeg bekræfter hermed, at have modtaget ovenstående information, såvel mundtligt som skriftligt. Jeg er informeret om, at det er frivilligt at modtage behandling, og at jeg når som helst kan ophøre hermed. Jeg er informeret om eventuel henvisning til onkologisk afdeling.

Dato

Patient

Informerende læge